

Titul, meno a priezvisko riaditeľa školy: PhDr. Eva Čechová
Názov školy (aj čestný názov) a úplná adresa školy: Materská škola, Smetanova 11, 040 03
Košice
Okres: Košice IV
Príslušnosť k školskému úradu:
Telefón: 055 6787476 e-mail: smetanova1@centrum.sk
Webová stránka MŠ: www.ms-smetanova.netkosice.sk
Zriaďovateľ MŠ: Mesto Košice, Tr. SNP 48/A, Košice

Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti materskej školy za školský rok 2013/14

1. Štatistické údaje o materskej škole k 30.6.2014 :

- výchovná starostlivosť : celodenná
- právna subjektivita MŠ **áno** / 1.1.2004 /
- elokované pracoviská MŠ 0
- **celkový počet tried v MŠ: 4** **počet detí v MŠ spolu: 92**
- **počet 3 - 4 ročných detí: 22**
- **počet 3 - 4 ročných detí 23**
- **počet 4 – 5 ročných detí: 20**
- **počet 5 – 6 ročných detí: 27**
- počet rómskych detí: 0 z toho 5-6 ročných rómskych detí: 0
- počet detí zo **sociálne znevýhodneného prostredia** : 4 z toho 5-6 ročných : 1
- počet rómskych detí zo **sociálne znevýhodneného prostredia** : 0 z toho 5-6 ročných : 0
- počet špeciálnych tried: 0 počet integrovaných detí v bežných triedach: 0
- počet detí končiacich predškolskú prípravu, odchádzajúcich do ZŠ: 22
- počet detí s odkladom povinnej školskej dochádzky: 5

Prehľad o dochádzke detí do MŠ :

- priemerná dochádzka detí za celý školský rok : 66,3
- počet nevybavených žiadostí rodičov o prijatie dieťaťa do MŠ: 30

Počet vydaných rozhodnutí o prijatí na šk. rok 2013/14: 21

Zamestnanci školy :

- počet **učiteľov vrátane** riaditeľa školy - fyzický stav : **9** prepočítaný stav : 9
- počet **asistentov učiteľa** v MŠ : 0 spôsob ich financovania :
- počet pedagogických zamestnancov, ktorí nespĺňajú kvalifikačné predpoklady : 0
- z toho študujúcich za účelom doplnenia kvalifikácie na SŠ : 0 na VŠ:0

Údaje o ďalšom vzdelávaní pedagogických zamestnancov materskej školy

a. počet uvádzaných začínajúcich pedagogických zamestnancov do praxe : 1

počet pedagógov, ktorí absolvovali **kontinuálne vzdelávanie** : 4

- adaptačné 1
- aktualizácie 3
- inovačné 0

• PVPZ 1

počet pedagógov, ktorí absolvovali **jednorazové podujatia** : 6

názov podujatia a vzdelávacej inštitúcie

- *Interaktívna tabuľa* – inštruktáž (MŠ Šafárikova)
- *Využitie učebných pomôcok a hier pre rozvoj matematických a logických schopností detí v MŠ* (Metodický deň)
- *Nové trendy vo vzdelávaní MŠ*
- *Problémy a riešenie vo výchove detí*
- *Problémové dieťa*
- *Metóda pevného objatia / Prekopová*
- *Interaktívna tabuľa* – metodický deň (MŠ Turgenevova 7)

a/ absolvoval riaditeľ školy prípravu vedúcich pedagogických zamestnancov: áno (2014)

Počet nepedagogických zamestnancov v MŠ - fyzický stav : 8 prepočítaný stav : 7,5

a /správni zamestnanci: hospodárka školy : 1
upratovačky: 3

b/zamestnanci školskej jedálne:

vedúca ŠJ: 1
hlavná kuchárka 1
kuchárka 1
kuchárka 1 0,5

Rada školy pri materskej škole Smetanova 11, pracuje v počte 7 členov. Schádza sa podľa aktuálnosti školskej problematiky / v tomto šk. roku 3x /. RŠ je funkčná a splňa svoj zámer. V tomto školskom roku boli zrealizované voľby riaditeľa školy po skončení funkčného obdobia. Voľby prebehli zákonnou formou s jednohlasným potvrdením doterajšej riaditeľky na nasledujúce funkčné obdobie .

Údaje o aktivitách školy

Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky : prosociálna, environmentálna, kultúrno – umelecká / dramatická, výtvarná, hudobná / , informačné technológie. Zlepšenie sa očakáva v oblasti telovýchovnej.

Aktivity:

prezentácia školy na verejnosti

- vystúpenie detí v domove dôchodcov Skladná
- prezentácia školy v MŠ Azovská – vo výraznom prednese

vnútroškolské

- *koncerty* – v ZUŠ Jantárová - vianočný koncert
tvorivá dramatika žiakov ZŠ Staničná
- *návštevy* : v ZŠ Gemerská - telocvičňa, bábkové divadlo s rodičmi, CVC
Kórejská projekt : Eko Macko, PC myška, knižnica v Kulturparku
- *výlety* : celodenné do prírody ZOO , poldenné – Jahodná s rodičmi (opekačka)
- *kurzy* : jazykový – AJ, lyžiarsky s rodičmi , pred plavecký
- *exkurzie* : hasiči, botanická záhrada, električkou cez mesto, KOSIT,
- *tvorivé dielne*: príprava a účasť rodičov, pomoc aj materiálne na rôzne tematicky zamerané,
- *oslavy a nevšedné dni*:

narodenín, deň hračiek, otvorených dverí, deň matiek, otcov, starých rodičov, Mikuláš, Vianoce v MŠ , karneval, tekvicový dramatický večer-, deň mlieka, hľadanie

veľkonočného vajíčka, šarkaniáda – aktivita i tvorivé dielne, Juniáles na školskom dvore, rozlúčkový deň - ukončenie predprimárneho vzdelávania na dopravnom ihrisku.

Materiálno – technické podmienky školy

Budova materskej školy je v prevádzke od roku 1970. Typizovaná, dvojpodlažná budova, jej technický stav už nevyhovuje novým technickým normám. Žiada sa renovácia - elektrické zariadenia – rozvádzač, vodovodné, elektrické rozvody, kanalizácia. Výmena okien bola zrealizovaná na časti budovy (podľa finančných možností) aj v spolupráci s rodičmi. Nevyhnutná je výmena na celom komplexe, nakoľko presklené časti sú v stave, ktoré sa už nedajú udržiavať (umývanie ohrozuje bezpečnosť zamestnancov).

V nevyhovujúcom stave sa nachádza kuchyňa – vývarovňa stravy. Je potrebná celková obnova (podlahy pre mokré prostredie, nový obklad). Kuchynské elektrické zariadenie bolo čiastočne obnovené (boli zaobstarané pece). Je potrebná celková obnova a renovácia kuchynské zariadenia (konvektomaty, umývačky, výťahy). Na toto zariadenie budeme žiadať finančné prostriedky (kapitálové výdavky) od zriaďovateľa.

Finančné a hmotné zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti školy

Príloha č.1

Vyhodnotenie koncepcného zámeru rozvoja školy

Systémová oblasť

Osobnostne orientovaná edukácia v materskej škole je jednou z ciest optimalizácie rozvoja dieťaťa, aby sa cítilo zdravé, šťastné, spokojné a úspešné, aby sa mohlo učiť pre seba čo najefektívnejším spôsobom, tempom a takou metódou, prostredníctvom ktorej môže získať čo najviac na úrovni svojho osobného maxima. Subjektívna pohoda v učení a živote v materskej škole dieťaťu uľahčuje zachovávanie rovnováhy medzi sebou samým (slobodným a jedinečným sebarozvojom) a svetom (inými ľuďmi, kultúrnymi a etickými hodnotami, požiadavkami sociálneho a kultúrneho prostredia).

V hierarchii cieľov považujeme za najdôležitejší rozvoj dieťaťa po stránke morálnej a spoločenskej. Dodržiavame princípy *humanistickej psychológie*, ktorej predstaviteľom je Carl Rogers. Je silne zážitková, východiskovým bodom je vedomé prežívanie človeka, ku ktorému pristupuje ako k celku, uprednostňuje **jeho slobodu a autonómiu**. Podľa spomínaného predstaviteľa je hlavnou osou ľudskej osobnosti, hnacou silou života *tendencia seberealizácie*. Zistil, že ak dá ľuďom slobodu rozvíjať sa ľubovoľným smerom, rastú smerom, ktorý možno zo spoločenského hľadiska označiť ako pozitívny.

Snahou našej školy je preto vytvárať oveľa viac stimulujúcich podnetov tak, aby boli maximálne podporované individuálne rozvojové možnosti detí a aby tak bolo umožnené každému dieťaťu dospieť do času, keď opúšťa materskú školu, k optimálnej úrovni osobného rozvoja a učenia, resp. k takej úrovni, ktorá je pre dieťa individuálne dosiahnuteľná.

Súčasný stav rodinnej výchovy ukazuje, že rodičia majú vysoké očakávania a snažia sa preniesť zodpovednosť za výchovu svojich detí na materskú školu. Táto situácia zvyšuje záťaž kladenú na učiteľku materskej školy. Problematická sa tiež javí nedostatočná diagnostika rodinného prostredia.

Súčasná materská škola plní mnoho funkcií, ktoré prinášajú omnoho vyššie nároky na potrebné zručnosti učiteľov materských škôl.

Jednou z nových požiadaviek na vzdelávanie detí predškolského veku je *doplňovať rodinnú výchovu a v úzkej väzbe na ňu, pomáhať zaistiť dieťaťu prostredie s dostatkom*

mnohostranných a primeraných podnetov k jeho aktívnemu rozvoju a učeniu sa. K tomu je potrebné dobre poznať rodinné prostredie, z ktorého dieťa pochádza a skutočne dopĺňovať, čo v rodinnom prostredí chýba.

Preto je systémové zameranie výrazne orientované na spoluprácu s rodinou.

Obsahové zameranie

Obsah výchovy a vzdelávania je zameraný predovšetkým na oblasť prosociálnu, environmentálnu, kultúrno-estetickú a zdravotnú. Tento školský rok sme rozšírili zameranie aj o informačné technológie. V dvoch starších triedach je počítač, interaktívna tabuľa a prístup k internetu. Hodnotenie triednych učiteľiek bolo veľmi pozitívne a táto technika u nás bude používaná s mierou tak, aby osobnosť učiteľa nebola nahrádzaná technikou, ale bola zachovaná charakteristika školy a jej emočný rozmer.

Preventívne pôsobíme proti agresívnemu správaniu detí vylúčením sledovania TV, vedieme rodičov proti používaniu PC techniky - hier, tabletov, mobilných telefónov, ktoré navrhujeme používať vždy v spolupráci s dospelou osobou. Pri styku s deťmi minimalizovať telefonickú komunikáciu.

Od roku 2009 pracujeme podľa školského vzdelávacieho programu Dúhový kolotoč (odobrený aj ŠŠI), ktorý každoročne čiastočne aktualizujeme podľa avízovaných zmien v pedagogickej teórii. Učiteľky majú možnosť vlastným tvorivým prístupom variovať učebné osnovy, prispôbovať jednotlivé úlohy, obsahové zamerania edukačných aktivít na aktuálne podmienky triedy.

Špecifické ciele sme plnili vzhľadom k jednotlivým kompetenciám, aby sa rozvíjali rovnomerne všetky oblasti osobnosti dieťaťa. Obsahovo i organizačne patríme medzi materské školy klasického typu, s dôrazom na dodržiavanie pôvodných, s prevahou, slovenských tradícií. Základ tvorí vzťah k mestu, v ktorom žijeme. Využívame tradície nášho mesta, jeho históriu, ale reagujeme aj na aktuálne kultúrne, či športové podujatia mesta. Týmto spôsobom vedíme deti k úcte, láske, hrdosti a zároveň ochrane kultúrneho dedičstva mesta Košice.

Obsah a organizáciu výchovy a vzdelávania prispôbujeme rozvojovým možnostiam a schopnostiam detí, ktoré prichádzajú z rôzneho socio-kultúrneho prostredia.

Vyhodnotenie úrovne jednotlivých oblastí

Cielenými, obsahovo aj metodicky premyslenými hrami a edukačnými činnosťami učiteľka sleduje vyvážené rozvíjanie všetkých stránok osobnosti detí aj uplatňovanie obsahu jednotlivých vzdelávacích oblastí.

Metódou hry sa dieťa nielen komplexne rozvíja podľa svojich schopností, zamerania, nálad, ale hra je aj diagnostický prostriedok, prostredníctvom ktorého je možné zistiť osobnostnú charakteristiku dieťaťa. V jednotlivých prejavoch hry sú implementované všetky oblasti rozvoja osobnosti dieťaťa podľa ISCED 0.

Klíma a kultúra školy

Pedagogickí zamestnanci sa snažili empatiou a prívetivosťou vytvárať dobrú atmosféru. Náš špecifický prístup k deťom, zaručuje bezpečnosť a spokojnosť, upevňuje pocit slobody, istoty a možnosť byť sám sebou. Nie je nútené „splynúť s davom“. Deti ľahšie prijímajú aj spoločné pravidlá triedy, pretože ich učiteľka individuálne vysvetľuje,

zdôvodňuje a je tolerantná voči deťom, ktoré sa ťažšie prispôsobujú. Výsledkom je celková klíma triedy, kde vládne prevažne pokojná, zdravá komunikácia a to medzi deťmi i dospelými.

Predpokladom účinného prístupu učiteľky k dieťaťu je identifikovať problémy detí a ich vlastné potreby. Medzi objavujúce sa problémy patrilo nedodržiavanie pravidiel, a to tak herných ako aj spolunažívania, negativita, vzdorovitosť, agresivita, hyperaktivita, nepozornosť a nesústredenosť, problémy pri nadväzovaní kontaktov a nových priateľstiev.

Z toho vyplýva, že je potrebné posilniť schopnosť spolupráce medzi deťmi, deťmi a učiteľkou a spoluprácu s rodičmi. Za týmto účelom sa využívajú predovšetkým prosociálne aktivity.

Prosociálna úroveň detí závisí od prístupu dospelých k dieťaťu. Je to zaväzujúce pre všetkých dospelých, ktoré sú pre ne vzorom správania a konania. V záujme uplatňovania humánneho štýlu výchovy sme pripravili pre rodičov aj nové aktivity „*posedenie pri čaji*“ bez prítomnosti detí po prevádzke MŠ. Ničím a nikým nerušený čas sme využili na bližšie spoznávanie prostredia, ktoré dieťa ovplyvňuje, kde žije. S využitím interaktívnej tabule mali rodičia možnosť získať aj informácie odborného zamerania, týkajúce sa výchovy detí. Zámerom tejto aktivity bolo dosiahnutie jednotnej výchovy rodiny a školy a predchádzaniu vyššie spomínaných javov.

Materská škola zohráva z hľadiska rannej intervencie dôležitú rolu tiež v tom, že môže pomôcť odhaliť problémy vyskytujúce sa v rodine. Je totiž ťažké zvonku zistiť, ktoré rodiny potrebujú pomoc. Učiteľky sú každý deň v priamom kontakte nielen s deťmi, ale i s ich rodičmi. Môžu tiež lepšie spozorovať signály, ktoré naznačujú problémy v správaní detí či ich rodičov. Stávajú sa tak tými, ktorí môžu rodine pomôcť napr. odporúčením odborných pracovísk, či potrebnú podporu pri výchove detí.

Jednou z najdôležitejších profesných zručností učiteľky je zručnosť diagnostická a s tým spojená zručnosť projektovať – plánovať a organizovať vzdelávacie aktivity tak, aby reagovali na zistené diagnostické potreby jednotlivých detí a rodín, z ktorých prichádzajú.

Aj tento rok sme využili spoluprácu s centrami pedagogicko-psychologického poradenstva, hlavne na posúdenie školskej spôsobilosti detí.

Deti sa zúčastňovali aktivít s kultúrno- spoločenským zameraním, ale aj športovo-rekreačné. Krúžková činnosť sa zabezpečovala plánovane v popoludňajších hodinách externým učiteľom AJ-ŠtJŠ. Spolupracujeme aj s inými školami a zariadeniami (základnou, ZUŠ, CVČ).

1. Psychomotorické kompetencie

Pohyb dieťaťa spôsobuje radosť, pretože túži po činnosti. Pohybom dieťa skúša svoju odolnosť, vytrvalosť, obratnosť. Dieťa v predškolskom veku je aktívne, rado behá, skáče, hádže loptu, hojdá sa a pod. Deti síce majú rady spontánny pohyb, ale je dôležité ho dopĺňať i pohybom riadeným, organizovaným, a cieleným na precvičovanie jednotlivých svalových skupín a naučenie či precvičenie pohybových zručností. Medzi tretím a šiestym rokom života dieťaťa sa začína rozvíjať osobnosť dieťaťa. Deti začínajú kontrolovať a cieľavedome ovplyvňovať vlastné správanie a stávajú sa samostatnými. V predškolskom veku dochádza u detí k rozvoju oporno-pohybovej sústavy. Pohybové funkcie sa zdokonaľujú a deti vedome ovládajú svoje pohyby. Rady spievajú a pohybom vyjadrujú rytmus, tempo, melódiu. V tomto

vývinovom období sa u nich zdokonaľuje jemná motorika, ktorá deťom umožňuje byť zručnejšími pri každodenných činnostiach, ako aj pri športovo-rekreačných činnostiach. Uvedomujeme si, že úlohou školy je nielen vychovávať a vzdelávať deti podľa potrieb spoločnosti, ale že je potrebné akceptovať aj životné potreby detí. K tým základným a dôležitým v súčasnom období patrí starostlivosť o zdravie. Tú v značnej miere u detí predškolského veku ovplyvňuje pohybová činnosť, ktorá pozostáva z telesných cvičení. K tomu, aby deti zvládli telesné cvičenia považujeme za potrebné, aby dosiahli veku primeranú úroveň pohybových schopností. Nakoľko nie sú prípustné v predškolskom veku silové pohybové schopnosti, musíme sa zamerať na rýchlostné, kondičné a vytrvalostné pohybové schopnosti. Osobitnou skupinou je pohybová schopnosť označovaná ako flexibilita, alebo ohybnosť či pohyblivosť. Pre učiteľku je dôležité, aby vedela, ktorú pohybovú schopnosť, v ktorom veku je vhodné vzhľadom na vývinové osobitosti detí cielene rozvíjať.

V materskej škole trávajú deti osem a niekedy aj viac hodín. A keďže je známe, že dieťa má veľkú pohybovú potrebu ako v kvalite tak aj po kvantitatívnej stránke, túto potrebu uspokojujú organizované i spontánne pohybové činnosti, väčšinou hry, realizované v jednotlivých organizačných formách. Vo všetkých organizačných formách, ale najmä počas pobytu vonku je možné využiť telesné cvičenie, alebo pohybové programy s cieľom rozvoja pohybových schopností.

Jemnú motoriku, ako predprípravu na písanie, rozvíjali v umelecko-expressívnych, konštrukčných, manipulačných a v praktických aktivitách kreslením, maľovaním, strihaním, skladaním, lepením, modelovaním a činnosťami technickými s prírodným materiálom (vizuomotorika). Učiteľky rozvíjali grafomotorické spôsobilosti detí, predovšetkým u detí starších (prípravná trieda) v hrách a hrových činnostiach. Žiada sa zohľadňovať zadania rozvojovým možnostiam a schopnostiam detí, dodržiavať časovú postupnosť nácviku grafomotorických vzorov. Učiteľky citlivou, ale hravou motiváciou zaktivizovali deti k výkonom, kde sa prejavil ich zmysel pre detail, ale aj snaha dosiahnuť dobrý výsledok v porovnaní s ostatnými, ale predovšetkým vzhľadom k vlastnému pokroku.

Sebaobslužné činnosti detí sú primerané veku, deti sú sebaisté v sebaobslužných, pri stolovaní, v udržiavaní poriadku a v uplatňovaní hygienických návykov.

Záver a opatrenia

Osvedčili sa aktivity s rodičmi, hlavne motivácia rodičov - vzor pre deti aj v tejto oblasti je nenahraditeľný. Telovýchovná osвета na triednych aktívoch, propagácia telovýchovných krúžkov i aktivít mesta patrí k našim úlohám. Za týmto cieľom sa organizovali viaceré aktivity v súčinnosti s OZ rodičov, v ktorých odporúčam pokračovať.

2.Kognitívne a učebné kompetencie

Príjemná atmosféra, možnosti sebarealizácie a tvorivé dianie vo výučbe sú obojstranne potrebné pre deti, ale i učiteľa, motivujú ich k činnosti, k uvažovaniu aj lepším výsledkom. Učiteľka vedie deti k angažovanosti a participácii v učení sa, predkladá im zmysluplné témy s vedeckým obsahom, dbá na súvzťažnosť informácii, autoreguláciu správania a konania detí, reflektujúce myslenie a tvorivosť.

Uvážená príprava na vyučovanie pre dieťa s optimálnymi cieľmi, obsahom, podmienkami aj prostriedkami smeruje k efektívite výučby t.j., aby sa s čo najmenšou námahou dieťaťa aj učiteľa, za čo najkratší čas dosiahli kvalitatívne posuny vedomostí, schopností, postojov a osobných vlastností dieťaťa, aby sa dieťaťu ľahko učilo a čo najviac sa vo vyučovaní naučilo a tým osobnostne rástlo, napredovalo.

Učiteľky rozvíjali u detí učebný záujem rôznorodými úlohami a otázkami, ktoré podnecovali záujem detí o poznanie. Zabezpečovali zážitkovým i skupinovým učením interaktivitu v získavaní, objavovaní a spracovaní informácií. Praktickými činnosťami, vysvetľovaním a kladením otázok, vyvolávajúcich reakcie, umožňovali deťom chápať súvislosti vecí a javov reálneho života. Podporovali nápaditosť, vynaliezavosť detí a uplatňovanie, využívanie ich vlastných záujmov, tvorivých riešení, návrhov a postupov. Stále pretrvávajú nedostatky v zadávaní problémových úloh, o ktorých by mohli deti samostatne uvažovať a riešenia zdôvodňovať. Učiteľky vytvárali deťom stabilné i situačné, hrové a učebné prostredie s využitím rôznych materiálov, hračiek, pomôcok, aj svojpomocne zhotovených.

Podporujeme myšlienku aktívnej výučby, ktorá predstavuje sústavu logicky štrukturovaných učebných situácií, v ktorých má dieťa možnosť učiť sa prostredníctvom sociálnych vzťahov, komunikácie, spolupráce a kooperácie v činnosti spolu s nástrojmi, ktoré ich reprezentujú. V nich dochádza k formovaniu a kultivovaniu schopností, vedomostí a postojov u dieťaťa tak, aby ich bolo schopné čoraz samostatnejšie získavať, reflektovať a používať v rozmanitých situáciách bežného života aj v procese zámerného učenia. Pomáhajúci prístup učiteľa v aktívnej výučbe deťom umožňuje slobodne a zodpovedne myslieť, prejavovať sa, získavať hodnotné, primerané a zmysluplné skúsenosti z viacerých zdrojov aj ich overovať v spolupráci s inými subjektmi edukácie.

Záver a opatrenia

Viac sa zamerať na učenie sa dieťaťa cez vlastnú aktívnu činnosť v rozmanitých hrách, činnostiach, situáciách, reálnych spoločenských a prírodných podmienkach.

Dať príležitosť dieťaťu na uplatnenie divergentného myslenia, na kreatívne riešenie úloh, problémov a sebvýjadrenie. Témy edukačných aktivít pre dieťa je potrebné formulovať zrozumiteľne, na úrovni jeho poznania a skúseností, alebo ako problém, ktorý postupnosťou realizácie rôznych činností vyrieši, pochopí, urobí.

3. Komunikatívne kompetencie

Rapídny kognitívny vývin detí je sprevádzaný túžbou po poznaní, experimentovaním, objaviteľskými aktivitami, zvedavosťou. Deti sú vnímavé, pozorujú, pýtajú sa, učia sa prostredníctvom vlastnej činnosti, manipulácie, ale aj symbolických predmetov, názorných obrázkov a podobne. Základným východiskom pre komunikáciu musí byť bezprostredná skúsenosť dieťaťa, zmyslové vnímanie, verbalizácia vecí, činností, javov a vzťahov z ich každodenného života, spájanie hovoreného slova s pohybom, hrou, konkrétnou činnosťou a názornými pomôckami. Už okolo tretieho roka má dieťa vytvorené základy materinského jazyka a v priebehu predškolského obdobia sa reč zdokonaľuje po všetkých stránkach.

Jazyková zrelosť dieťaťa je určovaná hlavne jeho vnútornými dispozíciami, jazykovým nadaním prejavujúca sa komunikatívnosťou. Na konci predškolského veku dieťa dokáže plynulo komunikovať prostredníctvom jednoduchých viet a súvetí, aj keď s určitými chybami, ktoré sú prirodzenou súčasťou ich jazykového vývinu.

Predčitateľskú gramotnosť detí podporovali učiteľky rozhovormi, uvažovaním nahlas, jazykovými príbehmi, analyticko-syntetickými hrami so slovami, hrou s pexesom, a puzzlemi. Uplatňovali: kalendár počasia, ranný kruh, maľované čítanie a sporadicky s deťmi tvorili knižné hračky. Učiteľky umožňovali deťom vysvetľovať pravidlá hier, cestnej premávky, technických postupov a komentovať ilustrácie. Deti zdôvodňovali vlastné rozhodnutia, konanie i nevhodné správanie sa. Staršie deti komunikujú kultivovane s primeranou hlasitosťou, intonáciou a tempom reči. Najčastejšie bezprostredne interpretujú vlastné skúsenosti jednoduchými vetami, staršie deti aj dlhšími monológmi v spontánných

záujmových činnostiach. Naučili sa rešpektovať pravidlá v rozhovore, vedia, že počúvanie je súčasťou dialógu, avšak majú ešte problém v rozhovore rešpektovať hovoriaceho, navzájom sa počúvať a reagovať na pokyn učiteľky.

Rečový prejav detí je vecne a obsahovo rôznorodý, zväčša v spisovnej podobe slovenského jazyka. Zreprodukovujú aj dlhšie dejové celky a príbehy, zapamätávajú si pomerne rýchlo texty piesní, básní.

Jazykový prejav detí - artikulácia schopnosti sú na priemernej úrovni. Niektoré deti navštevovali logopedickú poradňu s rodičmi.

Záver a opatrenia

Aby sa dieťa začalo aktívne jazykovo prejavovať, musí cítiť prirodzenú potrebu komunikovať. Nie naša výzva (dospelí), ale materiály a aktivity musia deti provokovať k samostatnému rečovému prejavu. Musia cítiť potrebu niečo povedať, či už v reálnom svete, alebo vo svete hry a fantázie. Pýtajme sa ich skutočné otázky, ktoré vyvolávajú potrebu a chuť odpovedať a nie samoučelné otázky či násilné neprirodzené výzvy k hovorení.

4. Informačné kompetencie

Deti samostatne riešili rôzne pracovné, učebné a hrové úlohy, využívali ako zdroj poznávania a na rozvoj kritického myslenia knihy, časopisy, počítač, BeeBot, interaktívnu tabuľu, sudoku, pojmovú mapu, zaznamenávanie do tabuľky, breinstrring. V činnostiach dokázali samostatne myslieť poznávať okolitý svet, osoby, javy a predmety.

Používali fotoaparát - učili sa manipulácii aj širšiemu poznávaniu fyzikálnych javov. Deti využívajú skúsenosti získané z vonkajšieho prostredia školy v manuálnom ovládaní počítača, programovaní digitálnych hračiek a v riešení úloh edukačných programov. Príklady z reálneho života a pozorovanie prírody boli prirodzeným zdrojom ich učenia sa. Deti veľmi zaujali digitálne technológie a preto sa ľahko môže stať, že sa dieťaťu práca s digitálnymi technológiami zapáči natoľko, že stratí záujem o hru s hračkami. Úlohou učiteľky je rozumne tieto činnosti deťom sprístupňovať a dbať na to, aby hra s PC nebola prioritná. Využívali sa prezentácie v PowerPointe na danú tému, sudoku, edukačné hry (Cirkus šaša Tomáša, kreslenie v Natural Art programe, CD Rom Tri prasiatka, a.i). Vedia manipulovať s „myšou“ a programovať robotickú „včelu“ Bee-Bot. Učiteľky vlastnou tvorivou činnosťou zhotovili podložky na rôzne témy. Nakoľko sme pripojení na internetovú sieť, učiteľky využívajú web-stránky s edukačným zameraním (Omaľovanky, Hrkálka).

Na pláne výchovno-vzdelávacej práce sa na podnet učiteliek podieľali aktívne aj rodičia – pripravovali sa na týždenné projekty, cez víkendy zbierali materiál, encyklopédie, CD – DVD, obrázky, hračky, časopisy. Odrazilo sa to na pozitívnom prístupe detí k učebnému procesu.

Záver a opatrenia

Prácu s PC používať iba v obmedzenom čase, s dôrazom na individualitu dieťaťa, aby sa predchádzalo škodlivým návykom už v počiatočnej fáze. Pri technickom zabezpečovaní aktivizovať rodičov, žiadať o pomoc aj materiálnu (výpožičky, prenájom CD, DVD).

5. Osobnostné a sociálne kompetencie

Individuálnym prístupom učiteľky pomáhali deťom získať dôveru v seba samých, čo sa prejavilo v ich sebaistom vystupovaní, vyjadrení skúseností a uvedomovaní si

dôsledkov vlastného správania sa a konania. V hrách a hrových činnostiach sa situačne rozhodovali, delili si úlohy a zastávali rôzne role. Učiteľky rešpektovali v procese interakcie morálne, osobnostné dispozície detí a umožnili im vyjadriť vlastné postoje, vydiskutovať a riešiť problémové a konfliktné situácie.

Čoraz častejšie sa stretávame so situáciami, kedy počas aktivít, vyžadujúcich si kooperáciu so spoluhráčmi, dieťa nedokáže spolupracovať, ak má aktuálne prispôbovať svoju činnosť. Nezvládajú prehru – pri hraní nejakej spoločenskej hry aj fyzicky napadnú protihráča. Agresívne správanie sa detí čoraz viac vystupuje do popredia. Deti mnohokrát reagujú impulzívne, emočne (plačom, krikom) čo naruší výchovno-vzdelávací proces i činnosť iných detí. Neprispôsobivé správanie následne vedie k pocitom vyčlenenia z kolektívu, neschopnosti nájsť si kamarátov.

Deti v hre prejavujú zreteľne sympatie či antipatie založené prevažne na emočných prejavoch, ktoré sú nestabilné a menlivé. Rozlišujú už dobro od zla, sú vedené vzájomne si odpustiť, poprosiť o prepáčenie (pod vedením učiteľky).

Citlivé slovo a pomocná ruka učiteľky zasahujú a ovplyvňujú kvalitu a výkon pracovnej činnosti dieťaťa. Vhodne použité metódy (napr. tvorivá dramatika) spočívajú v individualizácii osobného prejavu, v uplatnení jeho tvorivých interpretácií, v kooperácii sociálnych väzieb, formovaní asertivity, osobnej prestíže a v kritickosti k sebe a iným. Učiteľky, ktoré uplatňujú vo výchove aktivizujúce metódy vedia, že popri socializačných aspektoch podnecujú koncentráciu (kognitívnu zložku vnímania) a v prvom rade pozitívne emócie, t.j. pocit radosti z hry.

Záver a opatrenia

Rozšíriť odbornú znalosť o oblasť tvorivej dramatiky a rolovej hry, ako prostriedku rozvoja osobnostných dispozícií dieťaťa. Aplikovať v praxi všetky poznatky získané kontinuálnym vzdelávaním a ďalším vzdelávaním pre zvýšenie kvalifikácie.

Posúdenie úrovne školskej pripravenosti

Spolupráca s CPPP je na primeranej úrovni. Každoročne spracovávame depistážne hárky, na základe ktorých sa vydávajú odporúčania pre OPPŠD.

Tento školský rok nie je z našej školy žiadne dieťa s OPPŠD.

Špecifické zameranie školy:

- orientácia na humanistickú pedagogiku. - etická výchova – prosociálny výchovný štýl,
- na esteticko-výchovné aktivity – hudobno-pohybové, spevácke, dramatické, výtvarné.

Spolupráca s rodičmi a inými inštitúciami

OZ rodičov a priateľov školy pri MŠ Smetanova
Miestny úrad Juh, Košice IV.

PhDr. Čechová Eva
riaditeľ MŠ

V Košiciach, 24.07.2014